

KARAKTERISTIKE RAZVOJA I KRIZE U ADOLESCENCIJI

Zenica, februar 2021.

Karakteristike adolescencije!?

„Adolescencija je najbolje razdoblje života, ona je najgore razdoblje života, ona je mudrost, ona je doba ludosti”

Charles Dickens

- Lat. *Adolescere* - „rasti prema zrelosti”.
- Adolescencija je vrijeme obilježeno promjenama. Tokom ovog razdoblja, adolescenti prolaze značajne biološke, psihološke i socijalne transformacije“ (Natsuaki i sar., 2009).
- Adolescencija je životna pozornica na kojoj je vrlo vjerojatno da će pojedinci učestalije sudjelovati u rizičnim aktivnostima nego u nekim drugim fazama svog života. To je potencijalno opasno i ima dugoročne posljedice. Wolff i Crockett (2011)

Razdoblje adolescencije

- **rana adolescencija (10 – 13 godina),**
 - **srednja adolescencija (14 – 17 godina),**
 - **kasna adolescencija (18 – 21 godina).**
-
- Iako adolescent 14-15 godina fiziološki posjeduje osobine odrasle osobe, njegova osobnost je krhka i slaba.

Adolescentna kriza i rizični faktori

- depresija,
- zloupotreba psihoaktivnih tvari,
- poremećaji prehrane,
- delinkventna i antisocijalna ponašanja,
- samoozljeđivanje,
- znatno narušen školski uspjeh,
- konzumiranje alkohola i cigareta,
- sukobi s policijom,
- napuštanje roditeljskog doma,
- napuštanje obrazovnog sistema i sl.

Da li ste imali slučajeve da su učenici na praksu dolazili sa nekim od pobrojanih simptoma? Kako ste reagovali?

Stres

- Stres predstavlja odnos između osobe i okoline, u okviru kojeg postoji procjena osobe da zahtjevi iz spoljašnje sredine prevazilaze resurse koje ona posjeduje i samim tim ugrožavaju njenu subjektivnu dobrobit.*

*Lazarus i Folkman(1984; prema Zotović, Petrović, Majstorović, 2012),

Najčešći stresori adolescenata

- testiranja,
- lošiji uspjeh od očekivanog,
- preopterećenost školom,
- odnosi s nastavnikom (posebno ih pogađa uvredljivo ponašanje nastavnika npr. ismijavanje, vrijeđanje, ponižavanje i sl.)
- osjećaj ranjivosti,
- vremenska organizacija,
- težnja za nezavisnošću,
- strah od budućnosti i
- odnos s roditeljima.

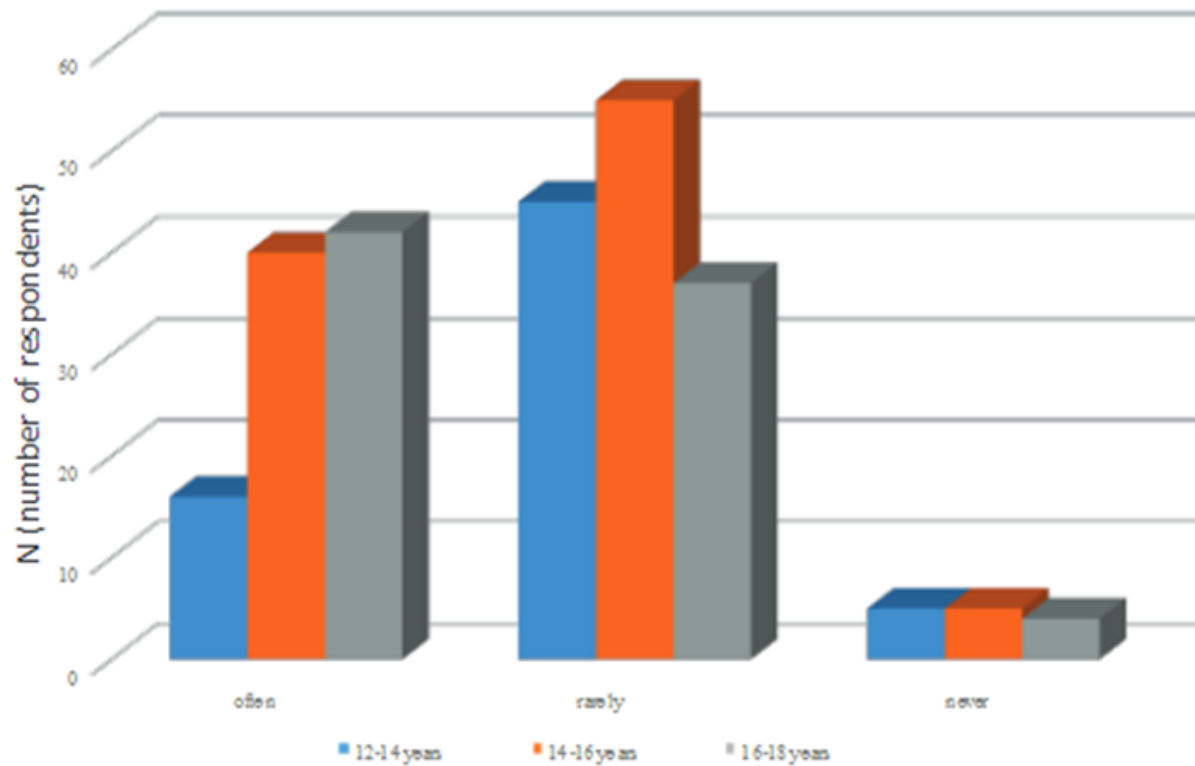

Fig. 1. Stress experienced by adolescents of different ages (N=249)

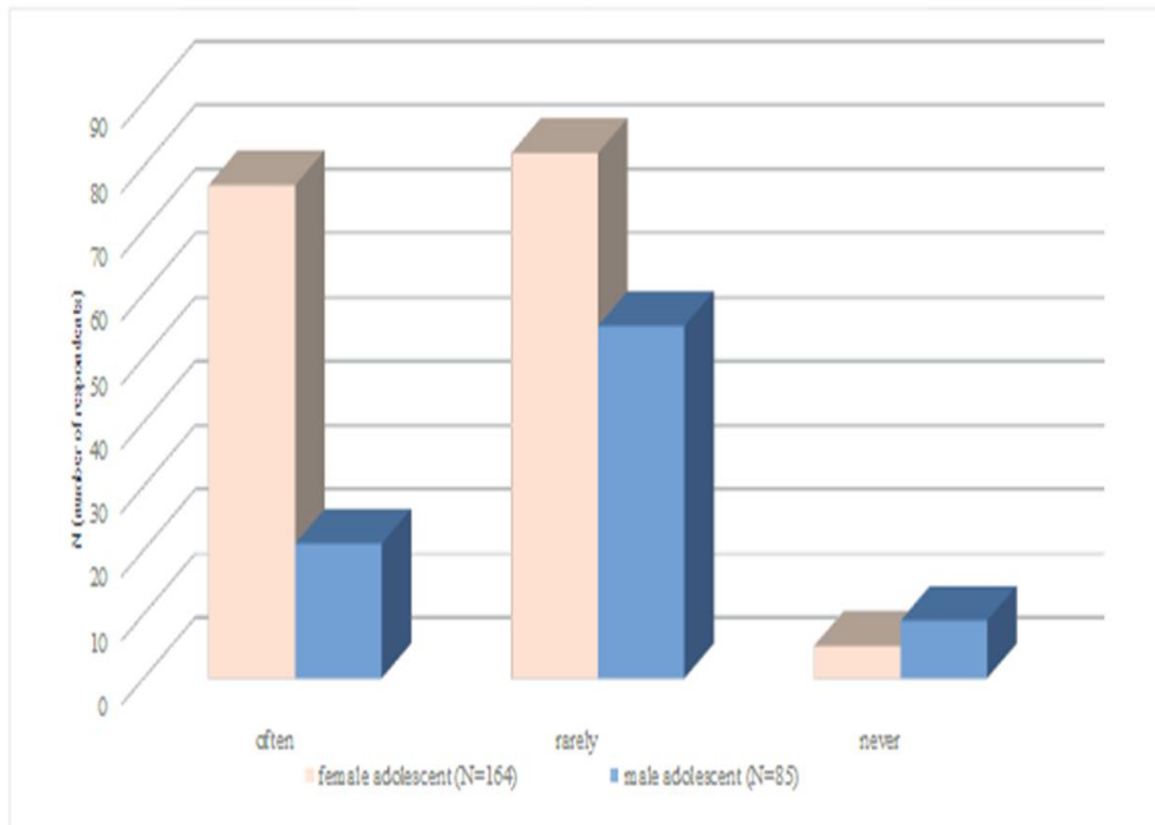

Fig. 2. Stress experienced by adolescents of different genders (N=249)

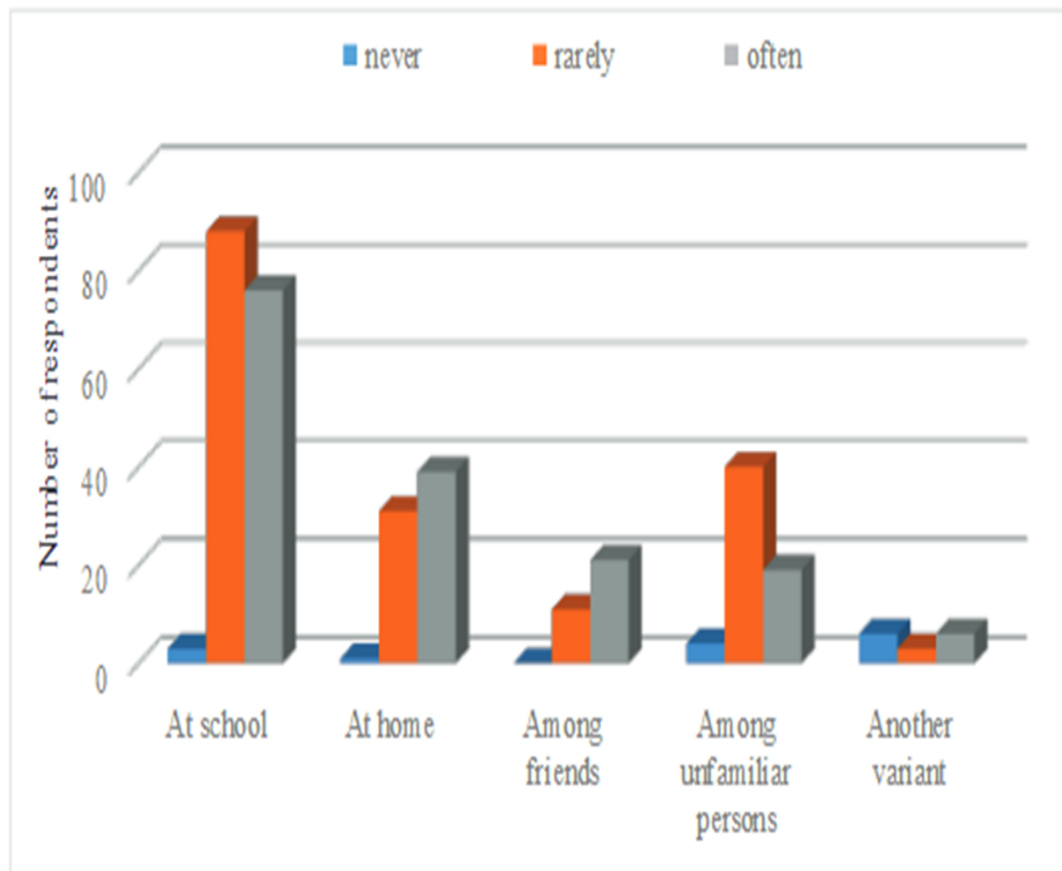

Fig. 4. Stress experienced by adolescents in different social settings

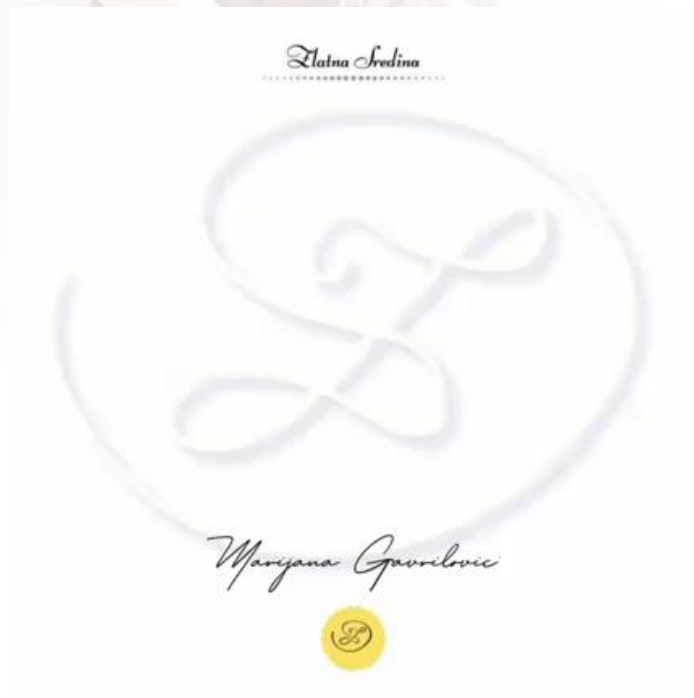

Podjela u tri grupe po sistemu godina provedenih u radu s adolescentima (cca 5, 10 i 20 godina).

Navesti konkretne primjere iz svoje mentorske prakse.

- Koja su vaša iskustva u radu s adolescentima – šta ste uočili?
- Koliko školskih godina ste radili s adolescentima?
- Koje promjene ste uočili kod adolescenata?
- Opišite kako ste reagovali na problem koji ste uočili?

I na kraju...

Hvala za pažnju!

